БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн 3 дугаар цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2026/132/НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2026 он	Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Батцогт Утас: 70342716 Цахим хаяг: battsogtd@audit.gov.mn Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn “Шинжлэн Магадлахуй ЭЗШ Аудит” ХХК-ийн захирал: С.Оргил Утас: 99197346 Цахим хаяг: info@shinjlenmagadlakhui-audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ .... **Error! Bookmark not defined.**

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 4-10

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН 100-13

4. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 134

5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ...........................1515

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БСШУЯ	Боловсрол соёл шинжлэх ухааны яам

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2026.02.24 № 197

танай ______ ны № ______ т

БУЛГАН СУМЫН 3 ДУГААР ХҮҮХДИЙН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ Б.МӨНХЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган сумын 3 дугаар хүүхдийн цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Булган сумын 3 дугаар хүүхдийн цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Булган сумын 3 дугаар хүүхдийн цэцэрлэг нь 2025 онд 91 хүүхэдтэй үйл ажиллагаа явуулж, үүнээс 91 хүүхэд үндсэн сургалтад хамрагдаж гүйцэтгэлээр санхүүжсэн.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаахаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Булган аймгийн 3 дугаар хүүхдийн цэцэрлэгийн эрхлэгч Булган аймгийн боловсролын газрын даргатай 2025 онд байгуулсан гүйцэтгэлгээний төлөвлөгөө нь 5 чиглэл, 89 арга хэмжээний хүрээнд 91 хувиар үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

6326050214

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.БАТЦОГТ

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон /Төгрөгөөр/

Данс	Балансын зүйл	Тодруулга	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**4**	**56,960,026.00**	**11,239,082.40**
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө		56,960,026.00	11,239,082.40
3121	Төгрөг		56,960,026.00	11,239,082.40
31211	Төрийн сангийн харилцах		56,960,026.00	11,239,082.40
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**6**	**139,138,985.00**	**141,087,796.30**
351	Түүхий эд материал		48,428,340.00	59,620,990.00
3511	Тусгай зориулалттай материал		48,428,340.00	59,620,990.00
354	Хангамжийн материал		90,710,645.00	81,466,806.30
3541	Бичиг хэргийн материал		1,457,920.00	1,935,920.00
3542	Аж ахуйн материал		18,918,890.00	18,357,790.00
3544	Түлш, шатах тослох материал		12,550,000.00	-
3545	Барилгын засварын материал		2,615,700.00	54,500.00
3546	Хүнсний материал		8,282,360.00	7,880,190.00
3547	Бусад хангамжийн материал		46,885,775.00	53,238,406.30
I	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**		**196,099,011.00**	**152,326,878.70**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**7**	**1,399,382,342.77**	**1,348,490,703.64**
392	Биет хөрөнгө		1,380,945,217.77	1,330,194,203.64
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц		1,346,936,072.84	1,346,436,072.84
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл		(26,988,939.37)	(94,341,105.79)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)		43,782,410.00	59,044,282.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл		(18,357,510.05)	(27,884,400.04)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил		43,139,327.30	52,628,388.30
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл		(13,131,861.95)	(20,862,314.01)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж		-	5,945,500.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл		-	(49,545.83)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө		2,800,000.00	6,878,140.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл		(780,000.00)	(1,196,032.83)
39217	Ном		3,545,719.00	3,595,219.00
393	Биет бус хөрөнгө		18,437,125.00	18,296,500.00
39301	Програм хангамж		1,750,000.00	1,750,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл		(1,496,875.00)	(1,637,500.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө		18,184,000.00	18,184,000.00
II	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**		**1,399,382,342.77**	**1,348,490,703.64**
III	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	-	**1,595,481,353.77**	**1,500,817,582.34**
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	9	-	1,131,139.98
413	Өглөг		-	1,131,139.98
4131	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		-	65,467.86
4132	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг		-	409,072.12
4136	Бусад өглөг		-	656,600.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг		-	656,600.00
IV	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		-	1,131,139.98
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**		**1,595,481,353.77**	**1,499,686,442.36**

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		1,316,463,853.00	1,316,463,853.00
51101	Өмч: - төрийн		18,184,000.00	18,184,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн		216,857,101.82	121,062,190.41
5121	Өмнөх үеийн үр дүн		216,857,101.82	216,857,101.82
5122	Тайлант үеийн үр дүн		-	(95,794,911.41)
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		62,160,398.95	62,160,398.95
V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		1,595,481,353.77	1,499,686,442.36
VI	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	-	**1,595,481,353.77**	**1,500,817,582.34**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон /Төгрөгөөр/

Данс	Үзүүлэлт	Тодруулга	Өмнөх он	Тайлант он
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**		**606,113,500.00**	**671,761,000.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**		**558,313,500.00**	**641,261,000.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		558,313,500.00	641,261,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**		**47,800,000.00**	**30,500,000.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/		47,800,000.00	30,500,000.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**		**60,555,977.30**	**28,166,563.00**
120	Нийтлэг татварын бус орлого		60,555,977.30	28,166,563.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого		16,700,000.00	10,023,640.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		16,700,000.00	-
120009	Бусад орлого		-	346,800.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө		24,269,677.30	12,701,173.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал		19,586,300.00	5,094,950.00
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2**	**666,669,477.30**	**699,927,563.00**
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		553,881,066.47	795,344,842.48
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		553,835,080.30	795,309,122.48
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**		**411,241,409.46**	**544,932,686.11**
210101	Үндсэн цалин		287,684,962.46	355,209,524.37
210102	Нэмэгдэл		110,505,487.00	147,614,681.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		-	17,214,999.86
210104	Урамшуулал		13,050,960.00	24,893,480.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**		**51,376,191.56**	**62,819,044.05**
210201	Тэтгэврийн даатгал		35,730,759.75	42,965,216.70
210202	Тэтгэмжийн даатгал		4,119,806.62	5,389,694.91
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		2,026,903.63	2,694,848.09
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		1,873,214.09	2,335,149.19

210205	Эрүүл мэндийн даатгал		7,625,507.47	9,434,135.16
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**		**21,077,263.83**	**36,459,072.12**
210301	Гэрэл, цахилгаан		3,986,013.83	9,276,572.12
210302	Түлш, халаалт		16,462,250.00	25,742,500.00
210303	Цэвэр, бохир ус		629,000.00	1,440,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		**483,400.00**	**3,292,950.00**
210401	Бичиг хэрэг			2,309,100.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		483,400.00	983,850.00
2105	**Нормативт зардал**		**30,678,022.00**	**31,294,240.00**
210502	Хоол, хүнс		30,678,022.00	31,294,240.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**		**1,599,150.00**	**10,479,780.00**
210604	Урсгал засвар		1,599,150.00	10,479,780.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		**476,560.00**	**742,520.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		476,560.00	742,520.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**		**36,903,083.45**	**105,288,830.20**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		14,628,510.00	17,487,350.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		2,772,800.00	2,160,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол		19,501,773.45	85,641,080.20
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		45,986.17	35,720.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		45,986.17	35,720.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		45,986.17	35,720.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3**	**553,881,066.47**	**795,344,842.48**
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)		112,788,410.83	(95,417,279.48)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН			377,631.93
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз			377,631.93
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)			(377,631.93)
V	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	-	**112,788,410.83**	**(95,794,911.41)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон /Төгрөгөөр/

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**622,813,500.00**	**672,107,800.00**
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	16,700,000.00	346,800.00
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**16,700,000.00**	**346,800.00**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	16,700,000.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	16,700,000.00	-
120009	Бусад орлого	-	346,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	606,113,500.00	671,761,000.00
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**558,313,500.00**	**641,261,000.00**

131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	558,313,500.00	641,261,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**47,800,000.00**	**30,500,000.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	47,800,000.00	30,500,000.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**604,434,091.02**	**705,426,483.60**
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	604,434,091.02	705,426,483.60
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	604,388,104.85	705,390,763.60
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**411,241,409.46**	**544,867,218.25**
210101	Үндсэн цалин	287,684,962.46	355,144,057.14
210102	Нэмэгдэл	110,505,487.00	147,744,273.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	17,214,999.23
210104	Урамшуулал	13,050,960.00	24,763,888.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**51,376,191.56**	**62,819,044.05**
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,679,171.29	42,965,216.70
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,121,949.23	5,367,922.60
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,117,385.08	2,681,620.99
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,798,469.37	2,344,683.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,659,216.59	9,459,600.16
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**33,455,013.83**	**23,500,000.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,986,013.83	8,867,500.00
210302	Түлш, халаалт	28,840,000.00	13,192,500.00
210303	Цэвэр, бохир ус	629,000.00	1,440,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**34,341,420.00**	**30,982,270.00**
210502	Хоол, хүнс	34,341,420.00	30,982,270.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**14,299,000.00**	**6,999,280.00**
210604	Урсгал засвар	14,299,000.00	6,999,280.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,354,810.00**	**2,122,520.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,354,810.00	2,122,520.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**58,320,260.00**	**34,100,431.30**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,010,960.00	30,057,731.30
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,309,300.00	4,042,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	45,986.17	35,720.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	45,986.17	35,720.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	45,986.17	35,720.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**18,379,408.98**	**(33,318,683.60)**
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	9,310,500.00	12,402,260.00
	Дотоод эх үүсвэрээр	9,310,500.00	12,402,260.00
222001	Тоног төхөөрөмж	9,310,500.00	12,352,760.00
223001	Бусад хөрөнгө	-	49,500.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(9,310,500.00)	(12,402,260.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	9,068,908.98	(45,720,943.60)
31	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**56,960,026.00**	**56,960,026.00**

31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	11,239,082.40	11,239,082.40

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон /Төгрөгөөр/

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцоо	Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хуримтлагдсан үр дүн	Нийт дүн
1	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**38,841,469.00**	**62,160,398.95**	**104,068,690.99**	**205,070,558.94**
2	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	1,277,622,384.00	-	-	1,277,622,384.00
3	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	112,788,410.83	112,788,410.83
4	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,316,463,853.00**	**62,160,398.95**	**216,857,101.82**	**1,595,481,353.77**
5	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(95,794,911.41)	(95,794,911.41)
6	**2025оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,316,463,853.00**	**62,160,398.95**	**121,062,190.41**	**1,499,686,442.36**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон /Төгрөгөөр/

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
1	**ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТЫН ОРЛОГО**	**663,897,500.00**	**671,761,000.00**	**7,863,500.00**	**101.18**
131	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**633,397,500.00**	**641,261,000.00**	**7,863,500.00**	**101.24**
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	633,397,500.00	641,261,000.00	7,863,500.00	101.24
132	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**30,500,000.00**	**30,500,000.00**	**-**	**100.00**
132001	Орон нутгийн төсвөөс	30,500,000.00	30,500,000.00	-	100.00
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**663,897,500.00**	**672,107,800.00**	**8,210,300.00**	**101.24**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**728,830,360.00**	**705,426,483.60**	**(23,403,876.40)**	**96.79**
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	728,830,360.00	705,390,763.60	(23,439,596.40)	96.78
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**545,040,100.00**	**544,867,218.25**	**(172,881.75)**	**99.97**
210101	Үндсэн цалин	354,682,000.00	355,144,057.14	462,057.14	100.13
210102	Нэмэгдэл	174,885,500.00	147,744,273.88	(27,141,226.12)	84.48
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	17,214,999.23	17,214,999.23	#DIV/0!
210104	Урамшуулал	15,472,600.00	24,763,888.00	9,291,288.00	160.05
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**71,472,160.00**	**62,819,044.05**	**(8,653,115.95)**	**87.89**
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,972,100.00	42,965,216.70	(3,006,883.30)	93.46

210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,148,860.00	5,367,922.60	(3,780,937.40)	58.67
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,725,200.00	2,681,620.99	(43,579.01)	98.40
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,725,200.00	2,344,683.60	(380,516.40)	86.04
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,900,800.00	9,459,600.16	(1,441,199.84)	86.78
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**23,500,000.00**	**23,500,000.00**	**-**	**100.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,000,000.00	8,867,500.00	1,867,500.00	126.68
210302	Түлш, халаалт	14,500,000.00	13,192,500.00	(1,307,500.00)	90.98
210303	Цэвэр, бохир ус	2,000,000.00	1,440,000.00	(560,000.00)	72.00
2105	**Нормативт зардал**	**33,476,300.00**	**30,982,270.00**	**(2,494,030.00)**	**92.55**
210502	Хоол, хүнс	33,476,300.00	30,982,270.00	(2,494,030.00)	92.55
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**7,000,000.00**	**6,999,280.00**	**(720.00)**	**99.99**
210604	Урсгал засвар	7,000,000.00	6,999,280.00	(720.00)	99.99
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**2,123,600.00**	**2,122,520.00**	**(1,080.00)**	**99.95**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,123,600.00	2,122,520.00	(1,080.00)	99.95
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**46,218,200.00**	**34,100,431.30**	**(12,117,768.70)**	**73.78**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,125,800.00	30,057,731.30	(12,068,068.70)	71.35
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,092,400.00	4,042,700.00	(49,700.00)	98.79
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	35,720.00	35,720.00	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох	-	35,720.00	35,720.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	35,720.00	35,720.00	
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	12,402,260.00	12,402,260.00	
	Дотоод эх үүсвэрээр	-	12,402,260.00	12,402,260.00	
222001	Тоног төхөөрөмж	-	12,352,760.00	12,352,760.00	
223001	Бусад хөрөнгө	-	49,500.00	49,500.00	
2	**НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН**	**728,830,360.00**	**717,828,743.60**	**(11,001,616.40)**	**98.49**
31	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**56,960,026.00**	**56,960,026.00**	**-**	**100.00**
31	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**11,239,082.40**	**11,239,082.40**	**-**	**100.00**

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Булган аймгийн Булган сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагаа сайжруулах бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллагаас, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Шинжлэн Магадлахуй ЭЗШ аудит ХХК” ХХК-ий аудитор С.Дарьсүрэн, Б.Хоролбат, Л.Магсаржалам нар гүйцэтгэж, гүйцэтгэх захирал С.Оргил анхан шатны чанарын хяналтыг, Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер Ж.Энхцоодол, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Батцогт нар дараагийн шатны чанарын хяналтыг хэрэгжүүлэн ажилласан.

Булган аймгийн Булган сумын 3 дугаар цэцэрлэг 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төрийн аудитын газарт 2026 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 01 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг ДУНД гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны нийт зардал 553,881.06 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 8.308.21 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75.0 хувиар буюу 6,231.2 мянган төгрөгөөр тогтоосон

Гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг хянаж үзээд шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Монгол Улсын Их Хурлаас Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-нд баталж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах эрх бүхий байгууллага нь төрийн аудитын байгууллага байна гэж заасан. Үүний дагуу “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэл”-ийг МУЕА-ын 2022 оны 07 дугаар сарын 19-ны өдрийн А/59 дүгээр тушаалаар, “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, чиглэлийг хэрэгжүүлэх заавар”-ыг МУЕА-ын 2022 оны 11 дүгээр сарын 25-ны А/89 дүгээр тушаалаар баталж, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хянаж ажилласан болно.

Тус байгууллага нь цалин, шимтгэлийн зардал болон бусад зардлуудаас нийт 8,825.99 мянган төгрөгийн хэмнэлтийг бий болгож төрийн сангийн харилцах дансанд үлдээсэн байна. Орон нутгийн санхүүжилтээс 35.72 мянган төгрөгийг хэмнэн буцаан төвлөрүүлэн шилжүүлсэн байна.

3.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын

талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

3.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Булган аймгийн Булган сумын 3 дугаар цэцэрлэг нь тайлант хугацаанд шилэн дансанд оруулбал зохих 171 мэдээллээс 166 мэдээллийг зохих хугацаанд байршуулж, 5 мэдээллийг хугацаа хоцроосон байна.

Зөвлөмж

Илрүүлэлт: Тайлант хугацаанд шилэн дансанд оруулбал зохих 171 мэдээллээс 166 мэдээллийг зохих хугацаанд байршуулж, 5 мэдээллийг хугацаа хоцорч мэдээлсэн

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.5-д "Төрийн чиг үүрэгт хамаарах ажил, үйлчилгээг хууль тогтоомж, гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгэгч", Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.5-д "Төрийн чиг үүрэгт хамаарах ажил, үйлчилгээг хууль тогтоомж, гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгэгч" 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4.1.3-т "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэж заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх”, “Эрх ба үүрэг” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээлэх ёстой бүх мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн оруулах, цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

3.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар тус байгууллагын 2025 оны санхүүгийн тайлангийн аудитын урьдчилсан болон төлөвлөх шатны ажлыг Фас системээр хийж гүйцэтгэсэн.

3.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар зөрчлийг арилгах, таслан зогсоох 1 албан шаардлага, 2 зөвлөмж хүргүүлж биелэлтийг бүрэн хангуулан fas системээр үнэлсэн байна. Үүнд:

- Тайлант жилд 16,763.7 төгрөгийн өглөг үүсгэж ажилсан зөрчил илэрч албан шаардлага хүргүүлсэн.
  Албан шаардлагыг 100 хувь хэрэгжүүлсэн.
- Тайлант онд 0 мянган төгрөгийн тендэр зарлалтыг харьцуулалтын арга болон шууд авалт авах гэх боловч цахим систеид бүртгээгүй мөн хүүхдийн аюулгүй

байдал " гараас гарт " зарчмыг баримтлан эцэр эх асран хамгаалагчид хүлээлгэн өгсөн бүртгэл хангалтгүй гэсэн 2 зөвлөмж хүргүүлсэн байна.
Зөвлөмжийг 100 хувь хэрэгжүүлсэн.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

(мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	1	16,763.7	1	16,763.7	100.0
Зөвлөмж	2	0	2	0	100.0
Нийт дүн	**3**	**16,763.7**	**3**	**16,763.7**	100.0

3.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

1. Бараа үйлчилгээний бусад зардлын зарцуулалт
2. Хоол хүнсний материалын худалдан авалтын төлөвлөгөө, гүйцэтгэлд анхаарах нь зүйтэй.

4. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулах алдаа илрээгүй болно.

Аудитаар нийт 1,350.0 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс 1,350.0 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

Аудитаар илэрсэн асуудлаас 1,350.0 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын дүнгээс бага байгаа тул өөрчлөлтгүй дүгнэлт өгсөн болно.

4.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Аудитаар дараах 2 зөвлөмж өгсөн болно.

4.1.1. *Илрүүлэлт:*

Санхүүгийн программыг өдөр тутмын ажил гүйлгээндээ ашиглаагүй, бараа материалын зарлагыг сараар түүвэрлэн сарын сүүлийн өдөр нэгтгэн нэг удаа программд шивж оруулж, анхан шатны баримтыг ихэнхийг гараар хөтөлсөн нь " Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2 -т 'тасралтгүй байх' гэсэн зарчим, 13.1' Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан мэдээллийг үнэн зөв гаргах үндэслэл болно' гэж заасантай нийцэхгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

Бараа материалын орлого болон зарлагыг тухай бүрт нь программд бүртгэн бараа материалын зарцуулалтын тайланг үнэн зөв, цаг хугацаанд тайлагнах.

4.1.2. *Илрүүлэлт:*

2025 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдөр "Өгөөмөр сүлд" ХХК-иас сүүдрэвч авсан нь үндсэн хөрөнгийн зөвшөөрөлгүй, бараа материалын дансанд авсан нь " Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2 -т 'тасралтгүй байх' гэсэн зарчим, 13.1'

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан мэдээллийг үнэн зөв гаргах үндэслэл болно' гэж заасантай нийцэхгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

Анхан шатны баримтын болон санхүүгийн тайлангийн мэдээллийг зөв бүртгэн тайлагнах.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ гэж заасны дагуу аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажиллах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан 2025 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 6 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Санхүүгийн программыг өдөр тутмын ажил гүйлгээндээ ашиглаагүй, бараа материалын зарлагыг сараар түүвэрлэн сарын сүүлийн өдөр оруулдаг	1	-					1	-				
Бараа материалын дансанд хөрөнгийг бүртгэсэн	1	1,350.0					1	1,350.0				
Дүн	**2**	**1,350.0**					**2**	**1,350.0**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Тайлант хугацаанд шилэн дансанд оруулбал зохих 171 мэдээллийг оруулахаас 166 мэдээллийг бүрэн оруулж, 5 мэдээлэл хоцорч мэдээлсэн							1	-
Дүн	-	-	-	-	-	-	1	-